

Marta Jakobovicová Édesanyjával És Nővérével

Ez a fénykép valószínűleg az 1930-as évek elején készült, Homonnán. Édesanyám [Helena Jakobovicová, szül. Reichard Ilona, férjezett Jakobovics Ilona (lásd: magyar nevek szlovákosítása)] középen ül. Bal oldalon én vagyok, a jobb oldalon a nővérem [Katarína Jakobovicová, szül. Jakobovics Katalin] látható. Édesanyám lánykori neve Reichard Ilona. 1888. augusztus 3-án született, Sátoraljaújhelyben. Magyar volt az anyanyelve, de kicsit németül is tudott. Középfokú lányiskolát végzett. Anyukám szabadgondolkodású, nyílt, modern asszony volt. Nem is sejtem, hogyan ismerkedtek össze a szüleim. A házasságközvetítés akkortájt nagyon gyakori módja volt a házasságkötésnek. Az esküvőt kb. 1914-ben tartották. Az esküvő után anyuka vezette a háztartásunkat, a háznak és a kertnek viselte a gondját. Délelőttönként mindig rengeteg dolga akadt: főzni, takarítani, vasalni, bevásárolni a cselédlányunkkal stb. Délután a barátnőit vizitelte, ill. fogadta őket a házukban. Homonnában születtem, 1923. április 13-án. Anyukám és a cselédlányunk, Ilona vigyázott rám pici koromban. Ilonácska egyszerre volt dada és fräulein, inkább családtagnak tekintettük, mint szolgálynak. Homonnában jártam elemi iskolába. Több zsidó gyerek látogatta ezt az állami iskolát, az osztálytársnőim között is akadt egynéhány. Az elemi iskola után a kassai lánygimnáziumot látogattam. Miután Kassát Magyarországhoz csatolták [lásd: első bécsi döntés], a nagymihályi reálgimnáziumban folytattam a tanulmányaimat [Nagymihály, szlovákul Michalovce az első bécsi döntés után a Szlovák Állam területén maradt. -- A szerk.]. Ezt az iskolát azonban már nem fejezhettem be. A sextában, azaz a hatodik osztályban letettem a vizsgákat, utána a többi zsidó gyerekkel együtt kitétek [lásd: Zsidó kódex]. Folyékonyan beszélek magyarul, szlovákul és csehül. Otthon kizárólag magyarul beszéltünk. A gimnáziumban és a főiskolán francia és német nyelvet tanultam. Később az angol nyelvvel is kezdtem foglalkozni. Magam tanultam otthon, angolul úgy mondják selftaught. Az angolban elég jól haladok, viszont a németben közepes vagyok, a francia nyelvtudásom pedig még gyengébb. Tulajdonképpen két testvérem volt, egy nővérem és egy bátyám, de a bátyámat sajnos nem ismertem. Jakobovics Viktornak hívták, elsőként született Sátoraljaújhelyben, de még gyerekkorában meghalt,

torokgyulladásához hasonló betegséget kapott. A nővérem [Jakobovics Katalin] is Sátoraljaújhelyben született, 1918. május 6-án. Nem szeretek róla beszélni, a halála eléggé megrázott engem. Kati Homonnában járt polgári iskolába, majd Budapesten folytatta a tanulmányait egy bentlakásos iskolában. A holokauszt alatt együtt bujkáltunk. Édesapám segítségével sikerült megmenekülnünk. Nővérem a második világháború után eladóként dolgozott egy könyvüzletben, amelynek a neve Slovenská Kniha, azaz Szlovák Könyv volt. Később mint hivatalnokot alkalmazták a Hotel Vihorlatban, és végül a Hotel Karpatiában is dolgozott a recepción. A nővérem is folyékonyan beszélt szlovákul és magyarul. Hasonlóképpen mint én, mindkét nyelvet az anyanyelvének tartotta. Gyermektelen maradt. Homonnában halt meg 1991 júniusában.